

Stiftelsen Upplandsmuseet under 1963

MUSEISTIFTELSENS HUVUDMÄN

Stiftelsen Upplandsmuseets huvudmän är Uppsala läns landsting, Uppsala stad, Stockholms läns landsting och Upplands fornminnesförening.

MUSEISTIFTELSENS STYRELSE

Museistiftelsens styrelse har haft följande sammansättning:

Valda av *Uppsala läns landsting*: landstingsman A. E. Elmroth, Tierp, och riksdagsman Edvin Jacobsson, Tobo. Suppleanter: landstingsman S. Eriksson, Tierp, och godsägare Gunnar Hübinette, Hjälstaby.

Valda av *Uppsala stad*: fil. lic. Bo Bennich-Björkman och direktör Eric Wolrath. Suppleanter: stabskonsulent P. A. Landahl och fru Margit Ringenson.

Valda av *Stockholms läns landsting*: riksdagsman Martin Söderquist, Solna. Suppleant: rektor Martin Karlsson, Knutby.

Valda av *Upplands fornminnesförening*: f. förste arkivarie Manne Eriksson. Suppleant: notischef Ellis Edman.

Självskrivnen ledamot, sekreterare och museiföreståndare: landsantikvarie Nils Sundquist.

Styrelsens ordförande är hr Elmroth och vice ordförande hr Wolrath.

Arbetsutskott: ordföranden och sekreteraren samt hrr E. Wolrath och M. Eriksson.

Skattmästare: f. bankdirektör G. Rosenborg.

Revisorer: utsedda av *Uppsala stad*: typograf Erik Ljungberg. Suppleant: studiesekreterare Ake Norén. Utsedda av *Uppsala läns landsting*: bankdirektör K. G. Edström. Suppleant: fru Margit Bescher, Enköping.

ÅRSANSLAG

För år 1963 har huvudmännen beviljat museistiftelsen anslag om kr. 120 000: —, fördelat i enlighet med de procenttal, som fastställts genom principuttalande i ingressen till museistiftelsens stadgar, dvs. för Upp-

sala stad 45 proc., för Uppsala läns landsting 40 proc., för Stockholms läns landsting 10 proc. och för Upplands fornminnesförening 5 proc.

PERSONAL

Museets föreståndare är landsantikvarie Nils Sundquist, biträdande museiföreståndare antikvarie Anna-Märta Berg och museiamanuens fil. kand. Helena Michon-Bordes, som 1 okt. 1963 tillträdde amanuens-tjänsten efter fil. kand. Agneta Furumark. Rustmästare är hr Robert Thorsemar och biljettförsäljerskor fruarna Anna Sennerfeldt, Hilda Odencrants och Elsa Hultman. Under amanuens Furumarks tjänstledighet från 1 nov. 1962 fram till 30 mars 1963 uppehöll fil. stud. Märit Mårtensson museiamanuentjänsten. Under juli 1963 var fil. kand. Helena Michon-Bordes anställd som extra amanuens för att biträda med katalogisering.

GÅVOR

De gåvor, som under 1963 inkommit till Stiftelsen Upplandsmuseet, flertalet skänkta av uppsalabor, uppgår till omkr. 150 nummer. Bland dessa ingår en rad textilier, t. ex. en damastduk, använd på restaurant Rullan i Uppsala och skänkt av dir. Folke Svanfeldt, en serviett av linnedamast, antagligen från 1600-talet, med scener ur Johannes Döparens liv, gåva av fröken Elvira Carlsson, tre st. långa linneförkläden med broderier i rött bomullsgarn och från sekelskiftet, skänkta av fröken Elisabeth Cederberg, samt tre st. bonader, broderade med yllegarn och från tiden omkring 1900, en gåva från Muntra Fruarna för IM.

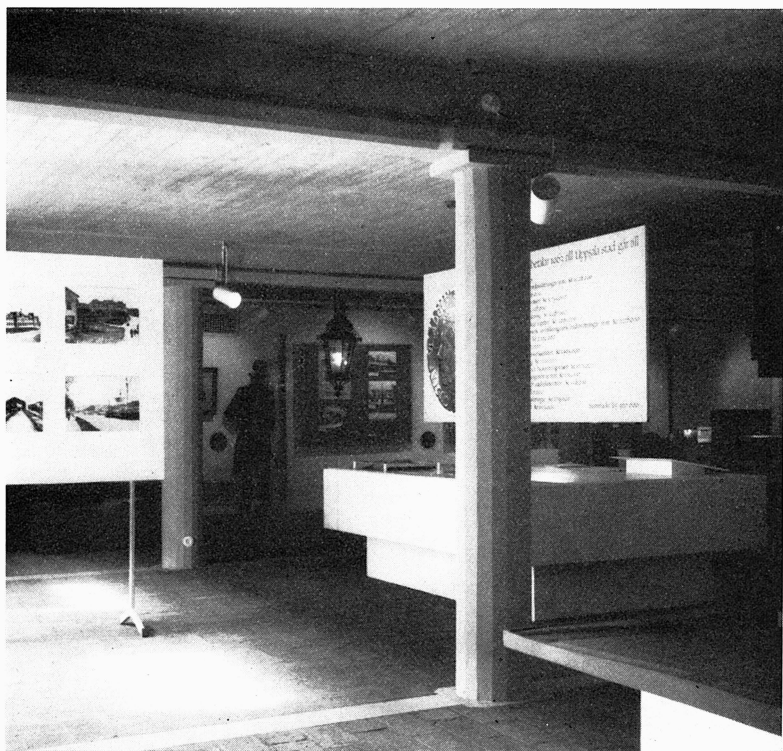
Vidare märks en samling hårarbeten, skänkta av fröken Karin Hammar, två st. pärlbroderade kuddar från 1890-talet, skänkta av fröken Signe Nilert, en pärlbroderad nysthållare, skänkt av fru Eva Holm-Malmberg, Malmö, en kaffekopp med porträttmedaljong föreställande handelsbokhållaren Hugo Wijkman, som omkr. 1908 var anställd hos tobakshandlaren Carl Peschel-Barowiak i Uppsala, och Barowiaks dagböcker 1890-1902 med väderleks- och temperaturanteckningar samt anteckningar rörande hans trädgård vid Vedtorget, nuv. Fyristorg i Uppsala, gåvor av fru Ellen Anlér's sterbhus, ett medicinskåp, s. k. »Järnvägs-Reseapotek», från 1890-talets början, innehållande medicinflaskor för behandling av personer, som under järnvägsresan insjuknat i kolera, gåva av Röda korset i Uppsala, Uppsala stads sigill, föreställande ett

Minnesutställningen »Carl XIV Johan» var arrangerad i Upplandsmuseets Stadshall. Utställningen, som varade 26 jan.–31 mars 1963, visades för Deras Majestäter Konungen och Drottningen av antikvarie Anna-Märta Berg.

gående, krönt lejon, omgivet av palmkvistar. Sigillet användes från 1800-talets början och fram till 1953, gåva av Uppsala stad.

Museet har från fru Brita Ahlborg mottagit ett flertal böcker, såsom Cajsa Wargs kokbok »Hjelpreda I Hushållningen för Unga Fruentimber», tryckt i Stockholm 1770, barnböckerna »Lärdomar af Djurens

Från Upplandsmuseets utställning »Från småstad till storstad» 30 mars–12 maj 1963.

Exempel», tryckt i Stockholm 1807 och »60 Berättelser för Små Barn», tryckt i Stockholm 1838.

Till de gåvor museet fått under året hör en soppterrin från Gustafsberg från sekelskiftet och skänkt av bankdirektör Gunnar Rosenberg, en samling smördegsgömmor av koppar och av bleck, skänkta av direktör Henrik Svanfeldt och en springlornjett av silver, gjord av Ernst G. Markström i Uppsala år 1855, skänkt av fru Eva Holm-Malmberg, Malmö, liksom en fotografiram av mässing i jugendstil samt ett gesällbrev och några skräddarutensilier, skänkta av fröken Sara Lager och använda av hennes far Axel och farfar Frans Lager i deras skrädderi på Kungsängsgatan i Uppsala under 1800-talets andra hälft.

Från Upplandsmuseets utställning »Uppsalasilver» 29 sept.–3 nov. 1963.

DEPOSITIONER

Hos Stiftelsen Upplandsmuseet har Upplands fornminnesförening deponerat de under 1963 genom inköp gjorda nyförvärven. Föremål, deponerade under våren 1963, redovisas i fornminnesföreningens styrelseberättelse i föreliggande årsbok. Bland de föremål, som fornminnesföreningen deponerat hos Stiftelsen Upplandsmuseet hösten 1963, märks följande: en samling av 16 st. rån- och våffeljärn, ett vaxstapelställ av silver med rund fot, hållare och upptill en knopp i form av ett ekollon, gjort av uppsalamästaren OLOF BERGSTRÖM år 1818, ett vaxstapelställ av silver med saxliknande hållare och rocaill- och bladornerad fot, gjort av ERNST GUSTAF MARKSTRÖM i Uppsala år 1850, samt ett par ljusstakar av silver i balusterform med dekor av bladfriser och godronnering, gjorda i Uppsala år 1843 av silversmeden A. F. HELLMAN.

VERKSAMHETEN I MUSEET

Under 1963 har fyra tillfälliga utställningar anordnats i Upplandsmuseet. Mellan 26 jan. och 31 mars hölls minnesutställningen »*Carl XIV Johan*», arrangerad i samarbete med Karl Johans Förbundet i museets

Stadshall. Utställningen invigdes av Hans Majestät Konung Gustaf VI Adolf vid den högtidliga vernissagen i närvaro av kungahuset och ett stort antal inbjudna. Antikvarie Anna-Märta Berg presenterade minnesutställningen och demonstrerade därefter densamma för Deras Majestäter Konungen och Drottningen. Utställningen blev en stor succé för Upplandsmuseet och besöktes av inte mindre än 10 895 personer.

Med anledning av Uppsala stadsfullmäktiges 100-årsjubileum ordnades utställningen »Från småstad till storstad», som pågick mellan 30 mars och 12 maj och lockade 5 078 besökare.

»Uppsalasilver, En utställning av profant silversmide under 300 år» hölls i Entréhallen 28 sept. till 3 nov. och besöktes av 2 446 personer.

Under tiden 17 maj till 15 juni visades i Entréhallen »IX Europeiskt Studentfoto och Bildklubbens separatutställning», som fick 2 066 besökare.

I Takhallen har en mindre, tillfällig utställning av ljusstakar ur museets samlingar ordnats och i Entréhallen har gåvor arrangerats i nyförvärvsmontern.

Till julen 1963 restes en julgran på museigården enligt tradition från Knivsta socken. Som vanligt dukades ett julbord enligt beskrivning från Sko socken. En monter med julgransprydnader ordnades i Entréhallen.

BESÖKSFREKVENNS

Upplandsmuseet har under 1963 besökts av 24 741 personer, vilka fördela sig sålunda: enstaka betalande 12 974, gruppbesök 2 569, skolklasser 7 542, fri entré 1 656.

Biljettintäkter	15 314: 50
Utgifter för vakhållning o. biljettförsäljning	5 784: 69
Netto	9 529: 81
Inkomst på försäljning av kataloger, vykort, kaffeservering m. m.	3 012: 60

ARKIV OCH BIBLIOTEK

Enligt avtalet mellan Upplands fornminnesförening och Stiftelsen Upplandsmuseet har Upplandsmuseet oinskränkt tillgång till fornminnesföreningens antikvariskt-topografiska arkiv och bibliotek. Stiftelsen Upplandsmuseet har under 1963 förvärvat viss speciallitteratur, fyra volymer till ett sammanlagt pris av kr. 339: 55.